

Startside>Anlægelse af retssag>Hvor og hvordan>Hvilket lands love gælder?

Hvilket lands love gælder?

Rumænien

1 Retskilder

1.1 National ret

(selektivt)

De nationale kilder til international privatret i Rumænien er bl.a. forfatningen, afsnit VII i civillovbogen og den civile retsplejelov, forskellige særlove vedrørende international privatret for udenlandske statsborgere, virksomheder, virksomhedsregistret og statsborgerskab.

1.2 Internationale aftaler

(selektivt)

Konventionerne under Haagerkonferencen om International Privatret vedrørende civile sager, ophævelse af kravet om legalisering af dokumenter, forkyndelse af dokumenter, bevisoptagelse, fremme af adgangen til klage og domstolsprøvelse, civile retlige aspekter af internationale barne bortførelser, beskyttelse af børn, adoption, værneting, underholdspligt og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område.

Europarådets konventioner om handelsvoldgift, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i sager vedrørende forældremyndighed, oplysninger om fremmed ret, adoption, retsstilling for børn født uden for ægteskab og statsborgerskab.

FN-konventionerne om kvinders og børns rettigheder, inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet, voldgift, immunitet, transport, intellektuel ejendomsret, ansvar uden for kontraktforhold, civilretligt ansvar for forureningsskader, bording, forældelsesfrister og købekontrakter.

1.3 Vigtigste bilaterale aftaler

Rumænien har indgået aftaler om gensidig retshjælp i civile sager med Albanien, Algeriet, Belgien, Bulgarien, Cuba, Det Forenede Kongerige, Egypten, Frankrig, Grækenland, Italien, Kina, Makedonien, Marokko, Moldova, Mongoliet, Polen, Rusland, Serbien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Sydkorea, Syrien, Tjekkiet, Tunesien, Tyrkiet, Ukraine, Ungarn og Østrig.

2 Anvendelse af lovvalgsregler

Anvendelse af fremmed ret på et retsforhold med et internationalt element kan påberåbes både af en retsinstans og af den berørte part.

En retsinstans kan på baggrund af sin aktive rolle rejse spørgsmålet om anvendelsen af fremmed ret og få parterne til at drøfte det, når der i de rumænske lovvalgsregler henvises hertil. Desuden kan enhver berørt part ifølge tilgængelighedsprincippet påberåbe sig fremmed ret ved en domstol.

2.1 Myndighedernes anvendelse af lovvalgsregler

Fremmed ret omfatter materielle bestemmelser (herunder lovvalgsregler), medmindre parterne har valgt den gældende fremmede ret, i tilfælde, hvor fremmed ret finder anvendelse på retsakternes form og forpligtelser uden for kontraktforhold, samt i andre særlige tilfælde, der er fastsat i internationale konventioner, som Rumænien har undertegnet, i EU-retten eller ved lov.

Når der i fremmed ret henvises til rumænsk lovgivning eller en anden stats lovgivning, finder rumænsk lov anvendelse, medmindre andet er udtrykkeligt fastsat.

Se artikel 2559 og 2560 i civillovbogen.

2.2 Renvoi (tilbagevisning og viderehenvisning)

Fremmed ret omfatter materielle bestemmelser (herunder lovvalgsregler), medmindre parterne har valgt den gældende fremmede ret, i tilfælde, hvor fremmed ret finder anvendelse på retsakternes form og forpligtelser uden for kontraktforhold, samt i andre særlige tilfælde, der er fastsat i internationale konventioner, som Rumænien har undertegnet, i EU-retten eller ved lov.

Når der i fremmed ret henvises til rumænsk lovgivning eller en anden stats lovgivning, finder rumænsk lov anvendelse, medmindre andet er udtrykkeligt fastsat.

Se artikel 2559 og 2560 i civillovbogen.

2.3 Ændret tilknytning

Tilfælde, hvor gammel lovgivning altid gælder på trods af ændringer i tilknytningsfaktoren, omfatter lovgivningen for det sidste statsborgerskab (afgørelse om formodet død, fravær eller forsvinden), den lovgivning, som på et barns fødselsdato regulerer virkningerne af barnets forældres ægteskab (slægtskab for barnet født inden for ægteskab), den nationale lovgivning, der gælder for barnet fra dets fødselsdato (slægtskab for barnet født uden for ægteskab).

Tilfælde, hvor gammel lovgivning har forrang for ny lovgivning på trods af ændringer i tilknytningsfaktoren, omfatter lovgivningen i den stat, hvorfra et aktiv blev afsendt (aktiv i transit), lovgivningen på det sted, hvor den part, der skal levere den for den indgåede aftale karakteristiske ydelse, har bopæl/hjemsted (fastsættelse af aftalens tætteste tilknytning).

Tilfælde, hvor enten ny eller gammel lovgivning kan finde anvendelse, hvis tilknytningsfaktoren ændres, omfatter lovgivningen på det sted, hvor løsøret befandt sig på tidspunktet for det retlige forhold, som udløste eller ophævede retten (stiftelse, overdragelse eller ophævelse af tinglige rettigheder), gældende lovgivning på det tidspunkt og det sted, hvor de forskellige former for bekendtgørelse foretages (løsøre, der tidligere er flyttet eller senere vil blive flyttet til en anden stat), lovgivningen i den stat, hvor aktivet befinder sig ved starten af besiddelsesperioden, eller hvor det blev flyttet til (modstridende ejendomsbesiddelse).

Tilfælde, hvor den gunstigste lovgivning finder anvendelse, hvis tilknytningsfaktoren ændres, omfatter ændret nationalitet ved opnåelse af myndighedsalderen, slægtskab for barnet født uden for ægteskab (når barnet har dobbelt statsborgerskab ved fødslen).

2.4 Undtagelser fra anvendelsen af lovvalgsreglerne

Fremmed ret finder ikke anvendelse, hvis den strider mod gældende retsprincipper efter international privatret i Rumænien (f.eks. hvis den fører til et resultat, som er uforeneligt med de grundlæggende principper i rumænsk lovgivning eller EU-retten og med de grundlæggende menneskerettigheder), eller hvis anvendelsen af den pågældende fremmede ret er et resultat af et brud på rumænsk lov. Hvis fremmed ret ikke anvendes, finder rumænsk lovgivning anvendelse.

Undtagelsesvist må en lov fastlagt ifølge nationale regler om international privatret ikke anvendes, når retsforholdet har en meget fjern tilknytning til den pågældende lovgivning. I så fald finder den lovgivning, som retsforholdet har den tætteste tilknytning til, anvendelse.

De bindende bestemmelser ifølge rumænsk ret om regulering af et retsforhold med et internationalt element har forrang. Bindende bestemmelser ifølge en anden stats lovgivning kan også anvendes direkte til at regulere et retsforhold med et internationalt element, hvis retsforholdet har tæt tilknytning til den pågældende stats lovgivning, og parternes legitime interesser kræver det.

Se artikel 2564-2566 i civillovbogen.

2.5 Vurdering af den relevante fremmede lov

Indholdet af fremmed ret fastsættes af domstolen ud fra attester udleveret af den stat, som har udarbejdet den, ved hjælp af en udtalelse fra en sagkyndig eller på anden passende måde. En part, der påberåber sig fremmed ret, kan blive pålagt at bevise dens indhold.

Se artikel 2562 i civillovbogen, artikel 29 i lov nr. 189/2003 om international gensidig retshjælp i civile sager, den europæiske konvention om oplysninger om fremmed ret, London 1968, og de bilaterale aftaler, der er indgået med de stater, der er nævnt i punkt 1.3.

3 Lovvalgsregler

3.1 Kontraktlige forpligtelser og retsakter

Kravene til indholdet af en retshandel fastlægges på grundlag af den lovgivning, som parterne eller ophavsmanden har valgt. Parterne kan vælge, hvilken lovgivning der skal finde anvendelse på hele eller en del af retshandlen.

Hvis ikke der træffes et valg, gælder lovgivningen i den stat, som retshandlen har tættest tilknytning til (den stat, hvor den part, der skal levere den karakteristiske ydelse, eller ophavsmanden har sædvanligt opholdssted eller hjemsted på datoen for retshandlens indgåelse). Hvis denne lovgivning ikke kan identificeres, gælder lovgivningen på det sted, hvor retshandlen blev indgået.

De formelle krav til en retshandel bestemmes af den lovgivning, der regulerer indholdet heraf. Retshandlen anses for gyldig, hvis den opfylder de betingelser, der er fastsat i en af følgende lovgivninger: lovgivningen på det sted, hvor den blev udarbejdet, lovgivningen på det sted, hvor den person, som har undertegnet retshandlen, er statsborger eller har sædvanligt opholdssted, eller gældende lovgivning ifølge den internationale privatret for den myndighed, der undersøger retshandlens gyldighed.

Den lovgivning, der finder anvendelse på kontraktlige forpligtelser, fastsættes efter bestemmelserne i EU-retten, og i sager, der ikke falder ind under disse bestemmelsers anvendelsesområde, anvendes de nationale bestemmelser om, hvilken lovgivning der finder anvendelse på den pågældende retshandel, medmindre andet er fastsat i internationale konventioner eller i særlige bestemmelser.

Se artikel 2640-2646 i civillovbogen.

3.2 Erstatning uden for kontraktforhold

Den lovgivning, der finder anvendelse på forpligtelser uden for kontraktforhold, fastsættes efter bestemmelserne i EU-retten, og i sager, der ikke falder ind under disse bestemmelsers anvendelsesområde, anvendes den lovgivning, der regulerer det eksisterende retsforhold mellem parterne, medmindre andet er fastsat i internationale konventioner eller særlige bestemmelser.

Krav om erstatning på grundlag af en krænkelse af privatlivets fred og individets rettigheder reguleres, efter skadelidtes valg, af lovgivningen i den stat, hvor skadelidte har sædvanligt opholdssted, hvor skaden er opstået, eller hvor skadevolder har sædvanligt opholdssted eller hjemsted.

Retten til at tage til genmæle mod krænkelse af individets rettigheder er undergivet lovgivningen i den stat, hvor offentliggørelsen har fundet sted, eller hvor programmet er blevet sendt.

Se artikel 2641 og 2642 i civillovbogen.

3.3 Personalstatut, aspekter vedrørende civil status (navn, bopæl, funktion)

En fysisk persons navn reguleres af dennes nationale lovgivning. Det vælges, om fastsættelse af barnets navn ved fødslen skal reguleres af lovgivningen i den stat, hvor begge forældre og barnet er statsborgere, eller lovgivningen i den stat, hvor barnet er født og har boet siden fødslen.

Personens bopæl er underlagt national lovgivning.

Fysiske personers civilstand og rets- og handleevne er underlagt deres nationale lovgivning. Særlige former for manglende retsevne i forbindelse med et bestemt retsforhold er omfattet af den lovgivning, der finder anvendelse på det pågældende retsforhold. Indtræden og ophør af status som fysisk person bestemmes af den fysiske persons nationale lovgivning.

Foranstaltninger til beskyttelse af en fysisk person med fuld rets- og handleevne er undergivet lovgivningen i den stat, hvor vedkommende har sædvanligt opholdssted på den dato, hvor den pågældende sættes under værgemål, eller på den dato, hvor der træffes anden beskyttelsesforanstaltning.

Se artikel 2570, 2572-2576 og 2578-2579 i civillovbogen.

3.4 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold, herunder adoption

3.4.1 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold

Slægtskabet for et barn født i ægteskab fastslås efter den lovgivning, som på fødselstidspunktet regulerer de generelle virkninger af barnets forældres ægteskab. Hvis forældrenes ægteskab ophørte eller blev opløst før barnets fødsel, gælder den lovgivning, som på tidspunktet for ægteskabets ophør eller opløsning regulerede dets virkninger. Dette gælder også anfægtelse af faderskab til et barn født i ægteskab samt barnets erhvervelse af et navn.

Slægtskab for et barn født uden for ægteskab bestemmes ifølge barnets nationale lovgivning på fødselsdatoen, der gælder for anerkendelsen af slægtskab og virkningerne heraf og for anfægtelse af anerkendelsen af slægtskabet. Hvis barnet er statsborger i mere end én stat ud over Rumænien, gælder lovgivningen i den stat, hvor barnet er statsborger, som er mest gunstig for barnet.

Se artikel 2603-2606 i civillovbogen.

3.4.2 Adoption

De materielle betingelser, der kræves opfyldt for at gennemføre en adoption, er fastsat i den nationale lovgivning, som gælder for adoptanten og for det barn, der skal adopteres. Disse skal også opfylde de betingelser, der er obligatoriske for dem begge, og som er fastsat i hver af de to nationale lovgivninger. De materielle betingelser, som skal opfyldes af ægtefæller, der adopterer i fællesskab, eller i tilfælde, hvor den ene ægtefælle adopterer den andens barn, er fastlagt i den lovgivning, som regulerer de generelle retsvirkninger af ægteskabet.

Virkningerne af adoption, relationerne mellem adoptanten og den adopterede og opløsningen af adoptionen er omfattet af adoptantens nationale lovgivning og, hvis begge ægtefæller er adoptanter, af den lov, der finder anvendelse på de generelle retsvirkninger af ægteskabet.

De formelle betingelser for adoptionen er undergivet lovgivningen i den stat, på hvis område adoptionen gennemføres.

Se artikel 2607-2610 i civillovbogen.

3.5 Ægteskab, ugifte/samlevende, partnerskaber, skilsmisse, separation og underholdspligt

3.5.1 Ægteskab

De materielle krav til indgåelse af ægteskab fastlægges af hver af de fremtidige ægtefællers nationale lovgivning på tidspunktet for ægteskabets indgåelse. De formelle betingelser for ægteskabets indgåelse er undergivet lovgivningen i den stat, hvor det indgås.

Den lovgivning, der finder anvendelse på de juridiske krav til ægteskabets indgåelse, gælder også for ægteskabets ugyldighed og for retsvirkningerne af en sådan ugyldighed.

De generelle virkninger af ægteskabet er omfattet af lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne har deres fælles sædvanlige opholdssted, og i mangel heraf af lovgivningen i den stat, hvor begge ægtefæller er statsborgere. Hvis de ikke har samme statsborgerskab, finder lovgivningen i den stat, hvor ægteskabet blev indgået, anvendelse.

Se artikel 2585-2589 i civillovbogen.

3.5.2 Ugifte/samlevende og partnerskaber

3.5.3 Skilsmisse og separation

Rumænien anvender Rom III-forordningen.

Efter national lovgivning kan ægtefællerne efter fælles overenskomst vælge en af følgende lovgivninger, der skal gælde for skilsmissen: lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne havde deres fælles sædvanlige opholdssted på den dato, hvor aftalen om lovvalg blev indgået, lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne havde deres sidste fælles sædvanlige opholdssted, hvis mindst én af dem stadig boede der på det tidspunkt, hvor aftalen om lovvalg blev indgået, lovgivningen i den stat, hvor en af ægtefællerne er statsborger, lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne har boet i mindst tre år, eller rumænsk lovgivning.

Aftalen om lovvalg i forbindelse med skilsmisse kan senest indgås eller ændres på den dato, hvor skilsmissebegæringen indgives til den myndighed, der skal træffe afgørelse i skilsmisssagen. Dog kan retten også tage ægtefællernes aftale til efterretning, hvis den forelægges på det første retsmøde, hvortil parterne er blevet behørigt indkaldt.

Hvis ægtefællerne ikke foretager et lovvalg, er den lovgivning, der finder anvendelse på skilsmissen lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne havde deres fælles sædvanlige opholdssted på datoen for indgivelse af skilsmissebegæringen, i mangel af et fælles sædvanligt opholdssted lovgivningen i den stat, hvor de havde deres sidste fælles sædvanlige opholdssted, hvis mindst én af ægtefællerne har sit sædvanlige opholdssted på den pågældende stats område på datoen for indgivelse af skilsmissebegæringen. Hvis dette ikke er tilfældet, er det lovgivningen i den stat, hvor begge ægtefæller er statsborgere på tidspunktet for indgivelse af skilsmissebegæringen, og hvis ægtefællerne ikke har samme statsborgerskab lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne sidst havde samme statsborgerskab, hvis mindst én af dem stadig har det pågældende statsborgerskab på datoen for indgivelse af skilsmissebegæringen. I alle andre tilfælde er det rumænsk lovgivning, der finder anvendelse.

Skilsmisselovgivningen gælder også for separation.

Se artikel 2597-2602 i civillovbogen.

3.5.4 Underholdspligt

Lovgivningen om underholdspligt bestemmes efter reglerne i EU-retten (artikel 2612 i civillovbogen).

3.6 Formueforholdet mellem ægtefæller

Den lovgivning, der finder anvendelse på formueforholdet, er den lovgivning, som ægtefællerne vælger (den ene ægtefælles sædvanlige opholdssted på tidspunktet for valget, lovgivningen i den stat, hvor en af ægtefællerne er statsborger på datoen for valget eller lovgivningen i den stat, hvor ægtefællerne havde deres første fælles sædvanlige opholdssted efter indgåelsen af ægteskabet). Denne lov regulerer offentliggørelse, spørgsmålet om håndhævelse over for tredjemand og, eventuelt sammen med lovgivningen på stedet for ægteskabets indgåelse, de nødvendige formaliteter for indgåelsen af en ægtepagt. Aftalen om lovvalg for formueforholdet mellem ægtefællerne kan indgås enten før, ved eller efter indgåelsen af ægteskabet.

De formelle betingelser er fastsat enten ved den lovgivning, der er valgt for formueforholdet mellem ægtefællerne, eller lovgivningen på det sted, hvor aftalen om lovvalg blev indgået. Har ægtefællerne ikke valgt en lovgivning for deres formueforhold, er det omfattet af den lovgivning, der finder anvendelse på de generelle retsvirkninger af ægteskabet.

Se artikel 2590-2596 i civillovbogen.

3.7 Arv i henhold til lov eller testamente

Rumænien anvender forordning (EU) nr. 650/2012.

Efter national ret gælder arvelovgivningen i den stat, hvor afdøde havde sit sædvanlige opholdssted på dødstidspunktet.

En fysisk person kan vælge, at lovgivningen i den stat, hvori den pågældende er statsborger, skal gælde for arven. Foretages der lovvalg, gælder denne lovgivning for eksistensen og gyldigheden af det samtykke, der er afgivet ved erklæringen om lovvalg.

Udarbejdelse, ændring eller tilbagekaldelse af testamentet anses for at være gyldig, hvis dokumentet opfylder de formelle krav, der gælder på det tidspunkt, hvor testamentet blev udarbejdet, ændret eller tilbagekaldt, eller ved testators død ifølge testators nationale lovgivning, lovgivningen for det sædvanlige opholdssted, lovgivningen på det sted, hvor dokumentet blev udarbejdet, ændret eller tilbagekaldt, lovgivningen på det sted, hvor den faste ejendom er beliggende, eller lovgivningen for den ret eller det organ, der gennemfører proceduren for overdragelse af arven.

Hvis der ifølge arvelovgivningen ikke er arvinger, tilfalder aktiver, som befinder sig i Rumænien, den rumænske stat efter rumænsk lov om tildeling af arveløse aktiver.

Se artikel 2633-2636 i civillovbogen.

3.8 Ejendomsret

Lovgivningen på det sted, hvor aktivet befinder sig (*lex rei sitae*), regulerer forhold som besiddelse, ejendomsret og andre tinglige rettigheder til aktiver, herunder sikkerhedsstillelse, (ved påbegyndelsen af ejendomsretsperioden) modstridende ejendomsbesiddelse, (på det tidspunkt, hvor det retsforhold, der udløste, ændrede eller ophævede den pågældende ret) oprettelse, overdragelse eller ophævelse af tinglige rettigheder til et aktiv, der er blevet flyttet, (ved indgåelse af løsøreantebrev) gyldighedsbetingelser, bekendtgørelse og virkninger af løsøreantebrev, former for bekendtgørelse og retsstiftelse vedrørende fast ejendom og (på tidspunktet for tyveri/udførsel eller på det tidspunkt, hvor et krav gøres gældende) krav vedrørende stjålne eller ulovligt udførte aktiver. Aktiver i transit er omfattet af lovgivningen i den stat, hvorfra de er afsendt.

Oprettelse, overdragelse eller ophævelse af tinglige rettigheder til et transportmiddel er omfattet af lovgivningen i et fartøjs flagstat eller lovgivningen i den stat, hvor et luftfartøj er registreret, eller den lovgivning, der finder anvendelse på den organisatoriske status for transportselskabet i forbindelse med jernbane- og vejkøretøjer, der indgår i arven.

Udstedelse af aktier eller obligationer lydende på navn eller på ihændeher er omfattet af den lovgivning, der finder anvendelse på den udstedende juridiske persons organisatoriske status.

Oprettelse, indhold og udløb af ophavsretten til en intellektuel frembringelse er omfattet af lovgivningen i den stat, hvor værket for første gang blev offentliggjort.

Oprettelse, indhold og udløb af industrielle ejendomsrettigheder er omfattet af lovgivningen i den stat, hvor deponering eller registrering blev foretaget, eller hvor ansøgningen om deponering eller registrering blev indgivet.

Se artikel 2613-2632 i civillovbogen.

3.9 Insolvens

Bestemmelser om gældende lovgivning kan findes i lov nr. 85/2014 om konkurs og forebyggelse af konkurs, som letter anvendelsen af forordning (EU) nr. 2015/848 om insolvensbehandling.

Sidste opdatering: 08/08/2022

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.